

Metodický pokyn

**pre vyplňovanie štatistického výkazu
o školskej a akademickej knižnici**

Škol (MŠVVŠ SR) 10 - 01

určený pre akademické knižnice

účinnosť od 01. 09. 2020

Úvod

Spravodajskými jednotkami sú akademické knižnice (ďalej AK) zriadené alebo založené v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.

VÝKAZ ŠKOL (MŠVVŠ SR) 10 – 01 O ŠKOLSKEJ A AKADEMICKEJ KNIŽNICI

Identifikačná časť

AK nevyplní identifikačnú časť výkazu, len musí poznať svoje VSFAKU a individuálne heslo pre vstup do weblaplikácie. Zadáte 4 miestny kód VSFAKU, ten sa automaticky doplní o reťazec "00001" na 9 miestne KODSKO, potom doplníte heslo a zobrazí sa identifikačná časť výkazu. Údaje systém doplní z registra AK. Identifikačnú časť skontrolujte. Zmenu nahláste pani metodičke PhDr. Kadnárovej, ktorá aktualizuje každý rok adresár AK, podľa neho u nás aktualizujeme register AK používaný vo weblaplikácii, pred začiatkom štatistického spracovania pre príslušný rok.

Oddiel I. Knižničný fond

V riadku 0101 uvediete počet knižničných jednotiek, ktoré má knižnica k 31. 12. sledovaného kalendárneho roku. Je to stav k 31. 12. predchádzajúceho roku plus prírastok knižničných jednotiek za sledovaný rok (r.0113) mínus úbytok knižničných jednotiek za sledovaný rok (r.0119).

V riadku 0102 uvediete počet kníh a zviazaných periodík.

V riadku 0103 uvediete počet audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Nezapočítavajte sem záverečné a kvalifikačné práce v elektronickej forme. Uvádzajte počet audiovizuálnych dokumentov na analógových nosičoch (fyzické jednotky), digitálnych nosičoch (fyzické jednotky) a sieťových alebo inštalovaných na samostatných pracovných staniciach (tituly). Fyzickými jednotkami sú cédečka v obaloch, platne a kazety v obaloch alebo videozáznamy v obaloch.

V riadku 0104 uvediete počet záverečných a kvalifikačných prác bez ohľadu na formu nosiča (elektronické i tlačené verzie).

V riadku 0105 uvediete počet fyzických jednotiek iných špeciálnych dokumentov (normy, patenty, kartografické dokumenty, grafické dokumenty a ostatné špeciálne druhy informačných prameňov – napr. diorámy, trojrozmerné dokumenty ai.).

V riadku 0106 uvediete počet exemplárov digitálnych kníh, z celkového počtu audiovizuálnych a elektronických dokumentov v riadku 0103, ktoré knižnica získala kúpou ako samostatné tituly, príp. ako tematické kolekcie. Patria sem aj „born digital“ dokumenty vrátane digitalizovaných kópií dokumentov z vlastného fondu knižnice, ktoré knižnica sprístupňuje používateľom a sú súčasťou online katalógu, príp. samostatnej databázy budovanej v knižnici napr. digitálna knižnica.

Kontrola

$$r0103 \geq r0106$$

$$r0101 = r0102 + r0103 + r0104 + r0105$$

Riadky 0107 a 0108 AK nevyplňajú.

V riadku 0109 uvediete počet titulov z evidencie dochádzajúcich periodík bez ohľadu na spôsob ich získania. Vykazujú sa len tituly periodík na hmotných nosičoch (vrátane cédečiek atď.),
nie elektronické.

V riadku 0110 uvediete počet titulov periodík, ktorých krajina pôvodu nie je Slovensko.
Riadok 0111 je zrušený .

Kontrola $r0109 \geq r0110$

V riadku 0112 uvediete počet on-line prístupných licencovaných periodík len v elektronickej verzii získaných v sledovanom roku (stav k 31.12).

V riadku 0113 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek bez ohľadu na spôsob získania.

V riadku 0114 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek, ktoré knižnica zakúpila.

V riadku 0115 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek, ktoré knižnica získala darom.

V tomto riadku vykazujte aj záverečné a kvalifikačné práce získané v sledovanom roku.

V riadku 0116 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek, ktoré knižnica získala výmenou.

V riadku 0117 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek, ktoré knižnica získala iným spôsobom (napríklad bezodplatným prevodom, náhradou za stratený dokument a pod.).

Kontrola $r0113 = r0114 + r0115 + r0116 + r0117$

V riadku 0118 uvediete počet audiovizuálnych a elektronických dokumentov, bez záverečných a kvalifikačných prác.

Kontrola $r0113 \geq r0118, r0103 \geq r0118$
ak $r0118 > 0$, potom aj $r0103 > 0$
ak $r0114 \geq 0$, potom aj $r0703 \geq 0$

V riadku 0119 uvediete úbytok knižničných jednotiek v sledovanom roku podľa zoznamu úbytkov.

V riadku 0120 uvediete počet knižničných jednotiek spracovaných automatizovane z celkového počtu knižničných jednotiek t.j. z riadku 0101.

V riadku 0121 uvediete počet knižničných jednotiek vo voľnom výbere vrátane študovní.

Kontrola $r0120 \leq r0101$

Kontrolný súčet $r0126 = r0101 + \dots + \text{až } r0121$

Oddiel II. Používatelia

V riadku 0201 uvediete počet aktívnych používateľov, ktorí fyzicky navštívili AK a zaregistrovali sa alebo si obnovili svoju registráciu a požičali si aspoň jednu knižničnú jednotku alebo využili technické prostriedky alebo jej knižnično-informačné služby počas roka.

V riadku 0202 uvediete počet používateľov mimo danej vysokej školy z počtu registrovaných používateľov.

Riadok 0203 AK nevyplňajú.

V riadku 0204 uvediete počet študentov z celkového počtu registrovaných používateľov.

V riadku 0205 uvediete počet všetkých študentov, učiteľov a nepedagogických zamestnancov príslušnej vysokej školy.

Riadok 0206 AK nevyplňajú.

V riadku 0207 uvediete počet študentov z riadku 0205.

V riadku 0208 uvediete počet návštev používateľov AK vo fyzických osobách. Do tohto počtu sa započítavajú všetci návštevníci knižnice, vrátane návštevníkov využívajúcich internet, kopírovacie a iné služby knižnice a tiež návštevníci vzdelávacích, kultúrno-spoločenských podujatí AK. Sledujú sa prostredníctvom inštalovaných čítačiek preukazov na vstupe, výstupe do knižnice, príp. študovní. V prípade, že knižnica nemá takéto zariadenie robí sa tzv. kvalifikovaný odhad na základe stanovenej vzorky: sleduje sa týždeň počas semestra, týždeň počas skúškového obdobia a týždeň počas letných prázdnin. Vynásobí sa príslušným počtom týždňov v sledovaných obdobiach.

V riadku 0209 ide o súhrn údajov (počet návštev, počet unikátnych IP adries, počet prístupov) návštev všetkých používateľov na webových stránkach knižnice. Uvediete počet virtuálnych návštevníkov knižnice na základe počítadiel návštevnosti webových stránok knižnice.

Virtuálna návšteva sa meria troma spôsobmi:

a/návšteva cez webový prehliadač – návšteva cez webový prehliadač je séria požiadaviek (s intervalom kratším ako 30 minút medzi dvomi po sebe nasledujúcimi požiadavkami) na súbory údajov z webového sídla knižnice.

Štatistické údaje dodáva IT oddelenie, prípadne externý zdroj (napr. Google Analytics, príp. iný softvér na sledovanie návštevnosti webových stránok).

b/ unikátna IP adresa je identifikovateľná IP adresa, z ktorej prišli požiadavky (s intervalom kratším ako 30 minút medzi dvomi po sebe nasledujúcimi požiadavkami) na súbory údajov/stránky webu knižnice počas meraného obdobia. Údaj dodáva IT oddelenie, príp. iný externý nástroj (napr. Google Analytics).

c/ návšteva domovskej stránky – je počet požiadaviek (vstupov, prístupov) na súbory údajov/stránky z webu knižnice/web-katalógu počas meraného obdobia. Spočítaný údaj dodáva IT oddelenie, či externý nástroj (napr. Google Analytics), prípadne sa použije číslo z počítadla vstupov na webovú stránku.

Kontrola $r0201 > 0, r0204 > 0, r0201 \geq r0202,$
 $r0205 > 0, r0207 > 0, r0207 \leq r0205, r0207 \geq r0204,$
 $r0208 \geq r0201, r0209 > 0,$

Kontrolný súčet $r0216 = r0201 + r0202 + \dots + \text{až } r0209$

Oddiel III. Výpožičky a služby

V riadku 0301 uvediete súčet prezenčných a absenčných výpožičiek, okrem výpožičiek poskytnutých prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS). Každá prolongácia je novou výpožičkou.

V riadkoch 0302 a 0303 rozdelíte výpožičky na prezenčné, t. j. evidované výpožičky knižničných jednotiek, ktoré boli použité v priestoroch AK a absenčné, t.j. evidované výpožičky knižničných jednotiek, ktoré boli použité mimo priestoru AK.

Riadky 0304 až 0307 AK nevyplňajú.

V riadku 0308 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek periodík.

V riadku 0309 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek audiovizuálnych a elektronických dokumentov.

V riadku 0310 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek záverečných a kvalifikačných prác.

V riadku 0311 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek digitálnych kníh.

V riadku 0312 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek iných špeciálnych dokumentov.

V riadku 0313 uvediete počet výpožičiek poskytnutých akademickou knižnicou prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam v rámci Slovenskej republiky.

V riadku 0314 uvediete počet výpožičiek získaných akademickou knižnicou prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) z iných knižníc v rámci Slovenskej republiky.

V riadku 0315 uvediete počet spracovaných bibliografií vrátane počtu spracovaných výstupov z evidencie publikačnej činnosti a rešerší .

V riadku 0316 uvediete počet študijných a čitateľských miest v študovniach a čítárňach určených používateľom akademickej knižnice.

V riadku 0317 uvediete plochu AK v m². Uvádajte skutočnú plochu (podľa stavebnej dokumentácie), ktorú AK využíva.

V riadku 0318 uvediete len plochu v m², ktorá slúži používateľom (napríklad obslužný priestor, študovňa, čítareň, šatňa).

V riadku 0319 uvediete počet prevádzkových hodín pre používateľov za týždeň, t. j. počet hodín, v rámci ktorých je AK (študovňa, čítareň) prístupná pre verejnosť. Knižnice s viacerými útvarmi pre verejnosť či pobočkami, budú uvádzať týždenný počet hodín najdlhšie otvoreného útvaru. Prevádzkové hodiny jednotlivých útvarov sa nesčítavajú! Maximálna prípustná hodnota je 105 hodín.

Kontrola $r0301 = r0302 + r0303, , \quad r0302 + r0303 > 0$
 $r0301 \geq r0308 + r0309 + r0310 + r0311+r0312$
Ak $r0308 > 0$ potom $r0109 > 0$ a naopak ak $r0109 > 0$ potom aj $r0308 > 0$
ak $r0308 > 0$, potom $r0109 > 0$
ak $r0309 > 0$, potom $r0103 > 0$
ak $r0310 > 0$, potom $r0104 > 0$
ak $r0311 > 0$, potom $r0106 > 0$
ak $r0312 > 0$, potom $r0105 > 0$
 $r0317 > 0, r0318 > 0, r0318 \leq r0317$
 $r0319 > 0$ a súčasne <105

Kontrolný súčet $r0326 = r0301 + r0302 + \dots + \text{až } r0319$

Oddiel IV. Dopĺňajúce ukazovatele

V riadku 0401 uvediete celkový počet vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí pre používateľov (napríklad prednášok, čitateľských besied, autorských večerov, literárno-hudobných a audiovizuálnych programov, počet akcií informačnej výchovy, kvízov, súťaží, výstav).

V riadku 0402 uvediete počet samostatných akcií venovaných informačnej výchove. Za informačnú výchovu považujeme každú akciu, ktorá je cielene zameraná na výchovu používateľa pre prácu s informáciami.

V riadku 0403 uvediete počet odborných kurzov, porád, seminárov, ktoré **usporiadala vykazujúca akademická knižnica** pre vlastných zamestnancov a pre knihovníkov iných knižníc.

V riadku 0404 uvediete počet samostatne vydaných titulov vykazujúcou AK v printovej alebo elektronickej forme, dostupnej na webe knižnice, vrátane titulov, ktoré boli vydané v spolupráci s inou organizáciou, ak je AK uvedená na prvom mieste.

Kontrola $r0401 \geq r0402$

Kontrolný súčet $r0416 = r0401 + r0402 + r0403 + r0404$

Oddiel V. Informačné technológie

V riadku 0501 uvediete celkový počet osobných počítačov umiestnených v knižnici.

Riadok 0502 AK nevyplňa.

Riadok 0503 AK nevyplňa.

V riadkoch 0504, 0505, 0506, 0507 a 0510 vyplníte pre áno kód 1, pre nie kód 0.

V riadku 0508 uvediete počet databáz, ktoré knižnica sama vytvorila a sú verejne dostupné používateľom prostredníctvom intranetu/ internetu (napr. online katalóg, databáza EPČ, tematická článková bibliografická databáza apod.).

V riadku 0509 uvediete počet vstupov do on-line katalógu. Za vstup do online katalógu sa počíta úspešne realizovaná požiadavka na elektronický katalóg uskutočnená z akéhokoľvek počítača, údaj dodáva správca KIS, prípadne sa uvedie z počítačidla vstupov.

V riadku 0511 uvediete **celkový počet** licencovaných databáz, ktoré knižnica sprístupňuje svojim používateľom v rámci svojich služieb (t.j. na PC v knižnici, príp. prostredníctvom vzdialeného prístupu), **neuvádzajú sa voľne dostupné databázy, ktoré má knižnica na svojich webových stránkach**.

V riadku 0512 uvediete licencované internetové zdroje zakúpené z vlastných prostriedkov. Uvádzajú sa databázy, kolekcie e-knžíh, kolekcie e-časopisov, príp. sieťové softvéry pre prácu s EIZ.

Kontrola $r0511 > r0512$

V riadku 0513 uvediete počet vyhľadávaní (search) v licencovaných databázach. Knižnica uvedie počet vyhľadávaní v licencovaných elektronických informačných zdrojoch **spolu** na základe údajov, ktoré knižnici dodajú poskytovatelia licencovaných elektronických informačných zdrojov a administrátori zodpovední za prihlásenie inštitúcie do národného konzorcia.

V riadku 0514 uvediete počet stiahnutých a zobrazených elektronických dokumentov z licencovaných elektronických informačných zdrojov na základe údajov, ktoré knižnici dodajú poskytovatelia elektronických informačných zdrojov.

V riadku 0515 uvediete počet zodpovedaných dopytov v elektronických referenčných službách. Elektronické referenčné služby sú služby, ktoré knižnica poskytuje používateľom prostredníctvom internetu na základe požiadaviek používateľov (napr. e-mailové otázky/požiadavky, dopyty v rámci služby spýtajte sa knižnice, icq, skype ai).

Kontrolný súčet $r0516 = r0501 + \dots + \text{až } r0515$

Oddiel VI. Zamestnanci knižnice

V riadku 0601 uvediete počet všetkých zamestnancov akademickej knižnice (fyzické osoby).

V riadku 0602 uvediete počet zamestnancov, ktorí vykonávajú knižničné činnosti.

V riadku 0603 uvediete počet zamestnancov, ktorí vykonávajú knižničné činnosti majú vysokoškolské vzdelanie s knižničným zameraním (FiF UK KKIV, PU ISMKŠ, ŽU FHV KMKD).

V riadku 0604 uvediete počet zamestnancov, ktorí vykonávajú knižničné činnosti so stredoškolským knižničným vzdelaním.

V riadku 0605 uvediete prepočítaný počet zamestnancov na plnú zamestnanosť na jedno desatinné miesto. Ak má zamestnanec dohodnutý iný pracovný čas ako je ustanovený týždenný pracovný čas (tj. 37,5 hod), výšku pracovného úväzku vypočítate tak, že počet odpracovaných hodín za týždeň, vydélite číslom 37,5. Napríklad: skrátený úväzok 15 hod. týždenne = 0,4 úväzku na plnú zamestnanosť.

Kontrola $r0601 > 0$
 $r0601 \geq r0602, r0602 \geq r603 + r604$
 $r0605 > 0$

Kontrolný súčet $r0616 = r0601 + \dots + \text{až } r0605$

Oddiel VII. Hospodárenie

V riadku 0701 uvediete úhrn finančných nákladov (výdavkov) na činnosť akademickej knižnice v sledovanom roku v eurách bez desatinných miest. Uvádzajú sa všetky finančné náklady (výdavky), napríklad mzdy, nákup knižničného fondu, náklady na vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia, nákup kancelárskych potrieb.

V riadku 0702 uvediete len úhrn mzdových nákladov (hrubá mzda) za všetkých zamestnancov akademickej knižnice za celý kalendárny rok, bez odvodov zamestnávateľa .

V riadku 0703 uvediete výšku finančných prostriedkov, ktoré boli v sledovanom kalendárnom roku vydané na nákup knižničného fondu.

V riadku 0704 uvediete výšku finančných prostriedkov, ktoré boli vydané na nákup licencií a databáz.

V riadku 0705 uvediete všetky príjmy z hlavnej činnosti knižnice (aj z prenájmu a podobne).

V riadku 0706 uvediete len príjmy z grantov, kde je príjemcom AK.

Kontrola $r0701 \geq r0702 + r0703 + r0704$
 $r0702 > 0$
 ak $r0114 > 0$, potom aj $r0703 > 0$
 $r0705 \geq r0706$

Kontrolný súčet $r0716 = r0701 + \dots + \text{až } r0706$

Oddiel VIII. Siet' knižníc

Riadky 0801 a 0802 AK nevyplňajú.

V riadku 0803 uvediete počet AK spolu.

V riadku 0804 uvediete len počet ústredných knižníc.

V riadku 0805 uvediete len počet fakultných knižníc.

V riadku 0806 uvediete len počet čiastkových knižníc.

V riadku 0807 uvediete, či je knižnica evidovaná v Zozname knižníc Slovenskej republiky vedenom Ministerstvom kultúry SR. Ak zriaďovateľ knižnice oznámil Ministerstvu kultúry SR zriadenie knižnice, knižnica uvedie kód 1. Ak zriaďovateľ knižnice neoznámil Ministerstvu kultúry SR zriadenie knižnice, uvedie kód 0.

Kontrola

$$r0803 = r0804 + r0805$$

$$r0804 + r0805 > 0$$

Kontrolný súčet

$$r0816 = r0801 + + \text{až } r0807$$